

Fővárosi Ítéltábla

4.Pf.20.356/2021/6.

A Fővárosi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: felperesi jogi képviselő neve ügyvéd) által képviselt felperes1 (cím3) felperesnek – alperesi képviselő neve kamarai jogtanácsos által képviselt alperes1 (cím4) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2021. február 25. napján meghozott 30.G.41.428/2020/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, egyebekben akként változtatja meg, hogy kötelezi a felperest, 15 nap alatt leletezés terhével rójon le 89.271 (nyolcvankilencezer-kétszázhetvenegy) forint további kereseti illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint ugyancsak 15 nap alatt leletezés terhével fizessen meg további 119.729 (száztizenkilencezer-hétszázhuszonkilenc) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes mint adós az alperesi jogelőd alperesi jogelőd mint lízingbeadó (továbbiakban: alperes) 2008. május 7-én megállapodást kötött, miszerint az adós a lízingkérelem és a jelen megállapodás aláírásával elismerte, hogy megismerte a gépjárművásárlás pénzügyi lízing formájában történő finanszírozására vonatkozó, a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételét, a teljes évi hiteldíjmutató százalékos mértékét és a devizaalapú gépjárműlízingről szóló tájékoztatóban foglaltakat. A felperes ugyanezen a napon aláírta a „Magánszemélyek lízingkérelme” című okiratot, melyben rögzítésre került a „devizanem: CHF” adat is, majd kijelentette, hogy a lízingkérelemben közölt adatok a valóságnak megfelelnek. A nyilatkozat szerint megismerte a gépjárműkölcson ügymenetét és az ahhoz kapcsolódó dokumentumokat. Az alperes által 2008. május 7-én kiállított „Tájékoztató gépjármű finanszírozási ajánlat” elnevezésű

dokumentum tartalmazza többek között a következőket: „Kérjük olvassa el Gépjárműfinanszírozási tájékoztatónkat is. Felhívjuk figyelmét, hogy a (lízingdíj-), illetve törlesztőrészletek nagysága a három hónapos CHF (L)IBOR és az bank hivatalos svájci frank deviza eladási árfolyam függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhatnak, így – amennyiben Ön nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel – az árfolyamváltozás kockázatot jelent az Ön számára. Az ÁSZF – illetve ÁLF-ben – szabályozott kamatváltozás HUF (Magyar Forint) alapú finanszírozás esetén a három hónapos BUBOR kamatváltozásának függvénye.”

[2] Ezt követően a felperes mint lízingbe vevő, az alperes mint lízingbeadó 2008. május 13-án pénzügyi lízingszerződés kötött gépjármű lízingbeadása – vétele tárgyában. A szerződésben rögzítették a lízing lényeges pénzügyi feltételeit, valamint azt, hogy a lízingszerződés egyedi része kizárólag az alperesi jogelődsszerződésszám2 számú általános lízingfeltételekkel (ÁLF) együtt érvényes, melynek átvételét a lízingbe vevő ezen szerződés aláírásával igazolta. Az ÁLF 27/A. pontja tartalmazta a törlesztőrészlet változásának szabályait devizaalapú lízing esetén.

Az alperes a lízingszerződést 2016. május 23-án azonnali hatállyal felmondta a felperes 100.277 forint összegű tartozására figyelemmel.

A felek között a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) szerinti elszámolás felülvizsgált elszámolásnak minősül.

[3] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a perbeli lízingszerződés egyedi részének „CHF (Swiss Frank) alapú” szövegrésze, az ÁLF 27. pontja első mondatának „...a lízingdíj-törlesztőrészletek...változatlanok a jelen Általános Lízingfeltételekben foglaltak szerint” szövegrésze, valamint ugyanezen pontból a „Törlesztőrészlet változása devizaalapú lízing esetén” alcím és annak teljes szövege tisztességtelenségen alapuló érvénytelensége alapján a teljes szerződés érvénytelen, megjelölve az alkalmazni kért jogkövetkezményt is. Kérte továbbá az alperest a rendszám1 forgalmi rendszámú Chevrolet Lacetti típusú gépjármű törzskönyvének kiadására kötelezni. Érvélése szerint a perbeli szerződés fogyasztói lízingügylet, ezért a 2/2014. PJE rendelkezései alkalmazandók, valamint figyelemmel kell lenni a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. IV. törvény (Ptk.) 205. § (2) bekezdésére, a 6/2013. PJE határozat 3. pontjára, valamint vonatkozó alkotmánybíróági határozatokra. Megítélése szerint azért nem köteles árfolyamkülönbözet fizetésére, mivel az ÁLF 27. pontjából nem állapítható meg, hogy kizárólag a lízingbe vevő köteles viselni az árfolyamváltozásból eredő kockázatot. E feltétel a Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdése alapján is tisztességtelen. Utalt arra is, hogy nem készült olyan okirat, amiből megállapítható az árfolyamkockázat alperes részéről történő ismertetése, valamint annak hatása a törlesztőrészletekre, így a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6), (7) bekezdésében írtak nem teljesültek. Utalt arra, hogy a lízingszerződés nem tartalmazza a forintban és devizában finanszírozott tartozás összegét, nem állapítható meg a kiindulási devizapénz összeg, aminek visszafizetését kell teljesíteni szerződésszerű teljesítés esetén (6/2013. PJE 2. ponthoz fűzött indokolás III.2. pont). Kiemelte, hogy a szerződésben kizárólag forintban került meghatározásra finanszírozott lízingösszeg (3.518.100 forint), azonban a szerződésből a számítási mód nem állapítható meg, mely alapján kiszámítható a lízing devizatőke összege. Az ÁLF 27. pontja csupán annyit rögzít, hogy a lízingdíj törlesztőrészletek devizaalapon változnak. A lízingszerződés CHF (Swiss Frank) alapú szerződési feltétel azért tisztességtelen, mert ebből sem derül ki a

jogügylet kockázata. A tájékoztatás nem felelt meg az Európai Unió Bírósága (EUB) C-51/17. számú ítéletében foglaltaknak, különös tekintettel a 74., 76., 78., 81., 85., 87., 89., 90. pontjában írtaknak.

Vitatta, hogy az A/4. szám alatt csatolt tájékoztató levelet átvette, továbbá azt is, hogy ezt alkalmazta az alperes a perbeli szerződés megkötésekor és az az alperesi ügyfélszolgálaton megtalálható volt.

A törzskönyv kiadását arra hivatkozással kérte, hogy az alperesnek nem tartozik, a gépjárművet megvásárolta, a lízingtárgy az ő tulajdona.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a perbeli szerződés devizaalapú szerződés, így a szerződésben a finanszírozott összeget devizában nem kellett feltüntetni. A finanszírozott összeg, illetőleg a lízingdíj összege az ÁLF 27. pontja alapján kiszámítható.

A perbeli lízingszerződésre a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdései nem alkalmazhatók, ugyanis az nem tartalmaz ingatlanra kikötött vételi jogot és nem devizakölcsön szerződés, hanem devizaalapú lízingszerződés. A hitelnyújtást és a pénzügyi lízinget a Hpt. és a 6/2013. PJE határozat megkülönbözteti. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a Hpt. 203. § (6) és (7) pontjában foglalt tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. A kockázatfeltáró nyilatkozat elmaradása vagy nem megfelelő volta nem eredményezi a szerződés semmisségét. A tájékoztatás megtörténtét és megfelelő tartalmát az ellenkérelméhez A/3-8. számon mellékelt okiratok és a szerződés releváns kikötései alátámasztják. Az érvénytelenség jogkövetkezményére vonatkozó felperesi álláspontot tévesnek találta, vitatta a felperesi elszámolást.

A törzskönyv kiadására irányuló kérelem tekintetében hivatkozott az ÁLF 4. és 12. pontjára, miszerint a lízingszerződésből eredő tartozás teljes kiegyenlítéséig jogosult a gépjármű törzskönyvét tulajdonosként birtokolni. A felperes lízingszerződésből eredő fizetési kötelezettségének teljes mértékben nem tett eleget, így a törzskönyv kiadását alaptalanul kéri.

[5] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. A csatolt okiratok alapján megállapította, hogy a felek svájci frankban nyilvántartott lízingszerződést kötöttek, így a bíróság köteles volt a Hpt. 203. §-ának a 6/2013. PJE-ben foglalt értelmezésének keretei között állást foglalni a jogvita kérdésében. A szerződés egyedi része forintban tartalmazza a lízingdíjrészletek összegét, valamint azt, hogy a szerződés változó kamatozása és CHF alapú. Ennél részletesebb meghatározásra nem volt lehetőség és szükség sem, a rendelkezések világosak, érthetőek, így a Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján tisztességtelenségük nem vizsgálható.

Az ÁLF 27. pontjának első részébe foglalt kikötés az ÁLF-re utalással azt rögzíti, hogy a törlesztőrészletek változása az egyedi kölcsönszerződésekben meghatározott tényezők változása alapján vagy forint vagy devizaalapon változhat. Meghatározza mindkét konstrukció esetére a törlesztőrészlet-különbözet fogalmát is. E rendelkezés önmagában sem jogokat, sem kötelezettséget nem állapít meg, azt tartalmazza, hogy a törlesztőrészlet és annak különbözete mely tényezők függvénye, illetve mit jelent. E rendelkezés az egyedi szerződés és az ÁLF további kikötései nélkül nem interpretálható; tisztességtelenségének megállapítása a Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján fogalmilag kizárt.

A 27. pont (helyesen: 27/A. pont) „Törlesztőrészlet változása devizaalapú lízing esetén” cím alatt az azt megelőző szövegrész utaló rendelkezésének ÁLF-ben történő gyakorlati leképeződése. A törlesztőrészlet változásáról rendelkezik devizaalapú kölcsön esetén, az ezzel kapcsolatos matematikai képleteket és számítások során figyelembe veendő tényezőket tartalmazza, továbbá rögzíti a törlesztőrészlet elszámolás eljárásrendjét naptári negyedévenként. A támadott rendelkezés egy változó kamatozású konstrukciót szabályoz, a törlesztőrészlet-változás a szerződés devizaalapúságából következik. Az irányadó deviza árfolyamának bármilyen irányú elmozdulását automatikusan követi a devizában meghatározott törlesztőrészletének a forintban teljesítendő összege. Mindebből az átlagos fogyasztó értékelhette a ránézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit a változó kamatozású konstrukciónak. A kikötés címe is utal az árfolyamkockázati tájékoztatásra. A rendelkezés alapján megállapítható, hogy a törlesztőrészlet a deviza kamat és az árfolyam változásától függ, önmagában ezen rendelkezés ismerete alapján világosan és egyértelműen kitűnt, hogy az árfolyamváltozás milyen hatást gyakorol a törlesztőrészletekre. Kiemelte a bíróság, hogy a kölcsönszerződés deviza elszámolásról rendelkező, a szerződés egyedi részében elhelyezett kikötés önmagában vizsgálva nem rendelkezik jogokról és kötelezettségekről, így tisztességtelensége megállapításának jogszabályi korlátja van. Hangsúlyozta, hogy a devizaalapúságról rendelkező kikötés a konstrukció integráns része, ezért sem önmagában, sem a konstrukció további elemeivel együttesen vizsgálva nem tisztességtelen.

Az árfolyamkockázattal kapcsolatos kereseti kérelem vonatkozásában a bíróság a tájékoztatás megfelelése kapcsán a Ptk. 209. § (2) bekezdését szem előtt tartva vizsgálta az alperes által hivatkozott további okiratok relevanciáját. A Hpt. 203. §-a szerinti kockázatfeltáró nyilatkozatnak nem kell a szerződés részét képeznie. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által A/4. szám alatt csatolt okirat erre nem vonatkoztatható, továbbá nem bizonyított, hogy az alperesi jogelőd a perbeli szerződés megkötésekor ezt alkalmazta, így ezáltal nem bizonyított a felperes általi megismerése sem, azonban ennek az árfolyamkockázati tájékoztatás megtörténte nem volt kihatása, részben az ÁLF már vizsgált kikötéseire, valamint az A/6. számú „Tájékoztató gépjárműfinanszírozásai ajánlat”-ra. Mindezen okiratok vizsgálata alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást az általa aláírt külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiányában is megkapta az egyedi szerződés és az ÁLF 27. pontja rendelkezései által. Az A/6. szám alatti ajánlatba foglalt felhívás szintén megfelelt a követelményeknek, ezen okirat tartalmát a felperes a szerződéskötést megelőzően kellő időben megismerhette, a tájékoztatás világos és érthető volt, ezért tisztességtelensége nem vizsgálható. A kereset jogalapjának hiánya miatt pedig a jogkövetkezményi kereset vizsgálata szükségtelen volt.

A rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság – figyelemmel a 2/2020 PJE határozatra is – megállapította, hogy az ÁLF 4. és 12. pontja alapján az alperes jogszerűen tartja birtokában a törzskönyvet, ezért a törzskönyv kiadása iránti kereseti kérelem sem volt teljesíthető.

[6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen a tájékoztatás hiánya miatt az elsőfokú ítélet közbenső ítélettel történő megváltoztatását kérte, valamint annak megállapítását, hogy a perbeli pénzügyi lízingszerződés teljesen érvénytelen, melyre tekintettel megilleti az a jog, hogy ne kelljen árfolyamkülönbözetet fizetni az alperes részére. Ezt meghaladóan kérte a javára legkedvezőbb elszámolás lefolytatása és a gépjármű törzskönyvének kiadása érdekében történő kereset elbírálása végett az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

Fellebbezésében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 213. §-át, a 2008/48. EKG irányelvet, a Ptk. 205. § (3) bekezdését, a 205/C. §-át, a 209. § (1) és (4) bekezdését, a 2/2014. PJE határozat 3. pontját, az EUB C-51/17. számú ítéletét, a Kúria által közzétett határozatokat, valamint az Alaptörvény „R” cikk (2) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Az ítélet hatályon kívül helyezését azért kérte, mivel a kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság nem bírálta el, mely a másodfokú eljárásban nem pótolható, ugyanis nem a perbeli a lízingszerződésre, hanem valamiféle kölcsönszerződésre vonatkozó, atipikus biztosítékként visszatartott törzskönyv kiadása iránti kérelmet bírálta el. Az alperes azért tartja vissza a lízingtárgy törzskönyvét, mert a gépjármű az ő tulajdonában van, mivel állítása szerint még a gépjárművet tőle nem vásárolta meg, így addig őt illeti a törzskönyvnek a birtokban tartásának joga is. Kiemelte, hogy a perben nem került becsatolásra a főkötelmet biztosító sem tipikus, sem atipikus mellékkötelemre vonatkozó szerződés. A kifogásolt ítéleti indokolás egy másik, kölcsönkötelemre vonatkozó indokolásból kerülhetett bele a perbeli ítéletbe.

Az elsőfokú ítélet tévesen kizárta a támadott ÁLF rendelkezés első részére vonatkozó kérelme ítélettel történő teljesítését. Tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a törlesztőrészletek változásának rögzítése jogok és kötelezettségek megállapítása hiányában azok egyoldalú, a fogyasztó számára hátrányos irányú eltolódása nem következhet be, ezért a kikötésben foglalt szövegrész tisztességtelenségének megállapítása a Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján fogalmilag kizárt. Eltérő jogi álláspontja miatt a kereseti kérelmet a törvényszék nem vizsgálta, e körben azonban a Fővárosi Ítéltábla gyakorlata egységes, összhangban a C-26/2003. EUB ítélettel és a 2/2014. PJE határozat rendelkezéseivel, így az egyoldalú tájékoztatás tisztességtelensége is vizsgálható, mert ezekből árfolyamváltozással kapcsolatos fizetési kötelezettség terheli a fogyasztót. Ezért indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

A közbenső ítélet meghozatala körében hivatkozott a Kúriának a perbelihez hasonló lízingügyletek alapján közzétett BH.2020.45., BH.2020.115., BH.2020.337. számú határozataira. Álláspontja szerint tévesen rögzíti az elsőfokú ítélet, hogy a Kúria által is „kamatváltozásként” nevesített árfolyamváltozás érthető és világos szerződési feltétel. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint az ÁLF 27. pontjának rendelkezései alapján az átlagos fogyasztó megfelelően értékelhette a változó kamatozású konstrukcióból a rá nézve hátrányos gazdasági következményeit. Önmagában a „kamatváltozás” elnevezés is megtévesztő, így az ÁLF-ben mozaikszerűen elhelyezett szerződési feltételekből nem derül ki számára, hogy a lízing jogügyletből eredően árfolyamváltozást is fizetni kell, mivel az az egyedi lízingszerződésből nem derül ki. Utalt arra, hogy a jelen ítéletben foglaltakkal ellentétben a Fővárosi Ítéltábla gyakorlata egységes abban, hogy a „Tájékoztatás gépjármű finanszírozási ajánlat” elnevezésű, aláírás nélküli okirat nem alkalmas annak megállapítására, hogy a fogyasztónak árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettsége van. Az aláírás nélküli A/6. számú irat nem felel meg a Pp. 196. § (1) bekezdés d) pontja előírásainak, ugyanis nincs a gazdálkodó szervezet által szabályszerűen aláírva, dátumozva, és az sem állapítható meg, hogy ez valóban az alperesnek a szerződés megkötésekor meglévő tájékoztatója. A Pp. 196. § (2) bekezdése alapján nem igazolta az alperes az eredeti tájékoztatóval történő azonosságát.

Utalt a Pp. 163. § (3) bekezdésére, hangsúlyozva azt, hogy az A/6. szám alatti okirat csak abban az esetben lenne elfogadható az ítélet alapjául, ha a bíróságnak hivatalos tudomása van arról, mint köztudomású tényről, hogy ezen okirat alperes kockázatfeltáró nyilatkozata és ez az okirat került átadásra a kereskedésben részére. Iratellenes az a megállapítás, hogy az A/6.

számú okirat átvételét erősítette meg az aláírásával. Az A/6. számú okirat nem vált a szerződés részévé, a lízingszerződésből ez nem derül ki. E tájékoztató egy általános szerződési feltételnek tekintendő irat, egyértelműen eltér a Ptk. 205/C. §-a alapján az egyedi szerződéses rendelkezésektől.

A felperes fellebbezésében hangsúlyozta, hogy a bíróságnak figyelemmel kell lenni az EUB C-51/17. számú ítélet rendelkezéseire. Az alkalmazandó irányelvekből is az következik, hogy a fogyasztó a rá vonatkozó szerződésből megismerhesse az általa kötött ügylet költségeikkel összefüggő valamennyi lényeges, a fizetési kötelezettséget befolyásoló elemét, nem elég a „Tájékoztató gépjármű finanszírozási ajánlat” megismerhetősége, hanem a szerződés lényeges tartalmát alkotó feltételeket összegyűjtve, a szerződést tartalmazó okiratban szövegszerűen meg kell ismételni, az egyedi szerződésnek tartalmaznia kell konkrétan és beazonosításra alkalmas módon megjelölve a tájékoztatóban rögzített feltételeket, melyek a szerződés részét képezik. Az EUB C-42/15. számú ítélet szerint valóban nem kell feltétlenül egy okiratban szerepelni a lényeges feltételeknek, de az minimális elvárás, hogy a szerződés lényeges tartalmát a fogyasztó nehézség nélkül beazonosítsa.

Az A/6. számú irat és az ÁLF 27. pontja nem felel meg az EUB C-51/17. számú ítélet 74-76., 78., 85, 87, 89, 90. pontjában írtaknak, ugyanis nem tartalmazza a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását, azt, hogy gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat számára a szerződés teljesítése. Nem kellő időben kapta meg a szerződést, nem volt lehetősége, hogy értékelje a kockázatokat, képtelen volt ezen irat átolvasásából felismerni, hogy a forint leértékelődése milyen gazdasági következményekkel jár a pénzügyi kötelezettsége teljesíthetősége tekintetében.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, lényegében annak helyes indokai alapján. Kiemelte, hogy tévesen hivatkozik a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el a törzskönyv kiadása iránti kereseti kérelmét. Az ítéletben annak ellenére, hogy kölcsönszerződésre történő hivatkozás található, a kérelmet elbírálta, azt elutasította, figyelemmel arra, hogy a felperesnek tartozása áll fenn a szerződésből eredően (ÁLF 4. és 12. pontja.).

Továbbra is fenntartotta álláspontját, hogy az árfolyamkockázat vonatkozásában megfelelő tájékoztatást adott a felperesnek. A lízingszerződés egyedi része, az ÁLF 27. pontja, az érdemi ellenkérelem A/3. számú melléklete alatt csatolt Megállapodás, az A/4. számú tájékoztató anyag és az A/6. számú egyedi finanszírozási ajánlat is mindezt bizonyítja. A felperes az általa aláírt Megállapodás szerint a finanszírozási kérelem benyújtásakor hatályos valamennyi feltételt megismerte, így ismernie kellett az ajánlatot, mivel az tartalmazta a nevét, a lízingelni kívánt gépjármű és a finanszírozás adatait; a szerződés megkötésére is az ajánlattal egyező tartalommal került sor. A Megállapodásban írtak elfogadásához szükséges volt az ajánlat megismerése, így a felperes részére az ajánlat a lízingkérelem benyújtása és a Megállapodás megkötése időpontjában rendelkezésre állt. Az A/3. szám alatt csatolt Megállapodás 1. pontja is bizonyítja az A/4. számú írásos tájékoztató felperes általi átvételét, ezen tájékoztató is felhívta a figyelmet az árfolyamkockázatra. Amennyiben ezen ajánlatot nem veszi a bíróság figyelembe, a szerződés rendelkezései alapján is eleget tett a Kúria és az EUB által elvárt követelményeknek.

Hangsúlyozta: nincs jelentősége annak, hogy a finanszírozási ajánlat a Pp. 196. § (1) bekezdés d) pontja szerinti magánokiratnak minősül-e, az okirat egyszerű okiratként is tartalmazza a felperes nyilatkozatát. A felperes kellő időben kapott tájékoztatást, 6 nappal a szerződés megkötése előtt készült a Megállapodás, illetve a finanszírozási ajánlat. A

szerződéstervezetet is megkapta, az ÁLF-et, valamint a gépjármű lízingről szóló tájékoztató anyagot, az egyedi finanszírozási ajánlatot is, így kellő ideje volt ezek áttanulmányozására.

A felperes által hivatkozott jogesetek nem a vele szembeni perben születtek, az abban foglaltak a peres felek jogviszonyában nem lehetnek irányadók, más pénzügyi, más szerződés rendelkezéseit vizsgálták.

[7] A fellebbezés nem alapos.

[8] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján a releváns tényállást helyesen állapította meg, azt az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy a fogyasztók rendelkezésére állt az alperes által kiadott „Indítson velünk!” című gépjármű-finanszírozási tájékoztató (A/4.), melynek a „Milyen kockázata van a finanszírozásnak” című fejezete tájékoztatást nyújtott mind a kamatkockázatok, mind a devizaárfolyamok változásából eredő árfolyamkockázat tekintetében.

[9] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival az alábbi módosítással lényegében egyetért, azt megismételni nem kívánja. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

A felperes állította, hogy nem vette át, nem ismerte meg a Megállapodásban megjelölt deviza alapú lízingről szóló tájékoztatót. A tájékoztató valóban nem felel meg a Pp. 196. § (2) bekezdésében írt követelményeknek, azonban az tartalmazza a felperes nevét, telefonszámát, a lízingelni kívánt gépjármű típusát, vételárát, a megkötendő lízingszerződés lényeges adatait (első lízingdíj, „kölcson összege”, havi lízingdíj összege), valamint a kiállítás dátumát is. A lízingszerződés ugyanezen adatokkal került megkötésre. A Megállapodás 1. pontjából egyértelműen megállapítható, hogy annak tartalmát megismerte, ezért a felperesnek kellett volna megjelölnie, hogy az alperes által csatolt deviza alapú finanszírozásra vonatkozó tájékoztató helyett valójában milyen tájékoztatót ismert meg. Amennyiben a felperes nem ismerte volna meg a tájékoztatót, az ellentétben állna a Megállapodásban foglaltakkal.

A felperes alaptalanul hivatkozott az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdése szerinti tisztességtelenségére. A tájékoztatás nem rendelkezik a feleknek a szerződésből fakadó jogairól, illetve kötelezettségeiről, ebből adódóan az ezek közötti kíváncsi egyensúlyt sem képes a jóhiszeműség és tisztesség követelményét megsértve, egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára megbontani. Ebből pedig az következik, hogy a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelensége fel sem merülhet.

[10] Magának az árfolyamkockázatnak a lízingbe vevőre történő áthárításának – mint deviza alapú lízing szerződés esetében a főszolgáltatás körébe tartozó rendelkezésnek –

vizsgálható a tisztességtelensége, amennyiben a kikötés nem világos és érthető. Ez utóbbi körben bír jelentőséggel az árfolyamkockázatra vonatkozó alperesi tájékoztatás.

[11] A tájékoztatásnak az EUB C–26/13., C–186/16. és a C–51/17. számú döntései értelmében arra kell alkalmasnak lennie, hogy a fogyasztó felismerhesse a lehetséges árfolyamváltozásnak a ráháruló gazdasági következményeit. Ha a tájékoztatás kiterjedt arra, hogy a kedvezőtlen árfolyamváltozás lehetősége reálisan fennáll, amit teljes egészében a fogyasztónak kell viselnie és ennek nincs felső határa, úgy az átlagosan körültekintő fogyasztó számára az árfolyamkockázat gazdasági következményei felismerhetők.

[12] A felperes a Megállapodásról kiállított okiratot nem vitásan aláírta, és ebben akként nyilatkozott, miszerint a megállapodás és a lízing kérelem aláírásával elismeri, hogy – egyebek között – a deviza alapú gépjármű lízingről szóló tájékoztatásban foglaltakat, továbbá a finanszírozási kérelem átadásakor érvényben lévő ajánlatban foglalt THM százalékos értéket megismerte. Ez utóbbiból egyszersmind az is következik, hogy a kérdéses ajánlat tartalmát, így az arra vonatkozó figyelemfelhívást is megismerte, miszerint a törlesztőrészek nagysága a svájci frank árfolyam függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így amennyiben a felperes nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel, az árfolyamváltozás kockázatot jelent a számára. Az előbbi tájékoztató pedig azt tartalmazza, hogy a kamat kockázaton túl a devizaárfolyamok változásából eredő árfolyamkockázat hatását teljes egészében neki kell viselnie. Emellett az ÁLF. 27/A. pontja tájékoztatást ad arról, hogy a deviza alapú pénzügyi lízing esetén a törlesztőrészlet két tényező változásának függvénye, és ezek egyike – a lízing lényeges feltételei között egyedileg meghatározott devizanemre figyelemmel – a CHF árfolyam, amennyiben a lízingszerződés napját megelőző napi árfolyamtól eltér a mérési időpont napját megelőző munkanap árfolyama. Ugyanakkor a törlesztőrészlet változásának elszámolási és közlési rendjét is szabályozza e kikötés, valamint azt is, hogy tájékoztató adatként a teljes hátralévő, még esedékessé nem váló tőketartozásra eső árfolyamkülönbség összegét is tartalmazza a negyedéves elszámoló levél.

[13] A devizaalapú gépjármű lízingről szóló tájékoztató alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a felperes tájékoztatást kapott arról, miszerint az árfolyamváltozás kockázata teljes egészében, tehát felső határ nélkül őt terheli, az ajánlat, valamint az ÁLF 27., 27/A. pontja alapján pedig azzal is tisztában kellett lennie, hogy a szerződés fennállta alatt reálisan bekövetkezhet az árfolyamváltozás, hiszen ez – egyik tényezőként – meghatározza az esedékes díjrészeket, valamint a fennálló, de még esedékessé nem vált tőketartozás mértékét is.

[14] Mindezek a tájékoztatások – az „Indítson velünk!” című tájékoztatóban foglaltak is – alkalmasak voltak arra, hogy ezek alapján az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó nem csupán azt volt képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem lehetőséget teremtett számára arra is, hogy értékelni tudja mindennek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit, beleértve azt is, hogy számára a havi részesletek megfizetése gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat.

[15] Mindezekre tekintettel az alperes árfolyamkockázatról szóló tájékoztatása világos és érthető, ezért az árfolyamváltozás következményét teljes egészében a felperesre hárító, a főszoolgáltatás körébe tartozó kikötés tisztességtelensége nem vizsgálható.

[16] A felperes által hivatkozott eseti döntések más pénzügyi intézmény más tartalmú szerződési feltételei vizsgálata vonatkozásában születtek, ezért azok a perbeli esetben nem alkalmazhatók. A felek szerződése „kamatváltozás”-ként nevesített árfolyamváltozást nem tartalmaz.

[17] A felperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a perbeli szerződést a törzskönyv kiadása vonatkozásában kérelmét nem, illetve kölcsönszerződésnek minősítve bírálta el.

[18] Az elsőfokú bíróság valóban idézte a 2/2020. PJE határozatot és indokolását, mely szerint kölcsönszerződés atipikus biztosítékként is érvényesen kiköthető a hitelező javára a törzskönyv birtokban tartásának joga a teljes kölcsöntartozás visszafizetéséig. E határozat azonban a lízingszerződésekre nem vonatkozik, hiszen – a kölcsönszerződéssel ellentétben – a lízingszerződés futamidő végén történő lejáratkor a lízingbevevő birtokában és használatában lévő gépjármű tulajdonjoga akkor száll át a lízingbevevőre, ha a lízingszerződésből eredő és a lízingszerződés fizetési ütemezés mellékletében részletesen meghatározott valamennyi lízingdíj-törlesztőrészlet fizetési kötelezettségének eleget tesz (ÁLF 4. pont). Kölcsönszerződés esetén a gépjármű tulajdonosa az adós, ezért kerülhet – szerződéses kikötés alapján – biztosítékként a hitelező birtokába a gépjármű törzskönyve. Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzi a 2/2020. PJE határozatra történő hivatkozást.

[19] Az elsőfokú bíróság egyébként az ÁLF 4. és 12. pontja alapján helyesen utasította el a felperes törzskönyv kiadása iránti keresetét, mivel nem bizonyította, hogy a lízingdíj fizetési kötelezettségének a szerződésben írtaknak megfelelően maradéktalanul eleget tett.

[20] A felperes keresetében a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte azzal, hogy annak jogkövetkezményeként a bíróság nyilvánítsa a szerződést hatályossá a határozathozatalig terjedő időpontig és a fennálló tartozását 881.863 forintban állapítsa meg. A Pp. 24. § (1) bekezdése szerint a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke irányadó. Tehát azt az összeget kell irányadónak tekinteni, amelyhez az alkalmazni kért jogkövetkezmény alapján a fél állítása szerint hozzájuthat. Hasonlóan foglalt állást a Kúria a Gfv.VII.30.410/2017/2., a Gfv.30.285/2018/11. és a Gfv.VII.30.082/2020/3. számú határozataiban is. A perbeli esetben ez az összeg 2.378.075 forint, ugyanis a felperes módosított keresete szerint – figyelemmel az alperes által nyilvántartott 3.259.938 forint tartozásra – ezen összeghez jutna a kölcsönszerződés

érvényessé nyilvánítása esetében. Az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét tévesen határozta meg a felperes által megállapítani kért tartozás mértékében. Mindez kihatással volt a felperes illetékfizetési kötelezettségére, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) és 41. § (2) bekezdésére.

[21] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – a fenti indokolásbeli pontosítással a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, az elsőfokú eljárási illeték tekintetében a módosított pertárgy érték alapján a felperes által lerótt 53.415 forint kereseti illetékre is figyelemmel a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta és a felperest további kereseti illeték megfizetésére kötelezte.

[22] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint határozott meg, a (6) bekezdés alapján mérsékelt az alperesi jogi képviselő által kifejtett tényleges tevékenység alapján. A felperest a módosított pertárgy értékre figyelemmel 190.248 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetése terhelte, melyből 70.549 forint illetéket fizetett meg, ezért a különbözet (119.729 forint) megfizetésére köteles.

Budapest, 2021. szeptember 21.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Merőtey Anikó s.k.
bíró